

● سپاه می خواست هویت مقاومت، لبنانی باشد

● حسین دهقان، فرمانده وقت سپاه لبنان ●

بقیه نیروهای بین المللی که به سود منافع مردم به لبنان نیامده بودند و هدفشان تأمین منافع اسرائیل بود. با استقرار نیروهای سپاه و همکاری با مردم شکل گرفت. یعنی جدایی میان نیروهای سپاه و مردم هرگز احساس نمی شد. يك نوع پیوستگی و یکپارچگی و هماهنگی به آسانی آنجا برقرار شد. سپاه و نیروهای مردمی لبنان هیچ هزینه ای برای این همکاری پرداخت نکردند.

این نشأت گرفته از خواست اصیل و عمیق و منطقی مردم لبنان بود که این حضور را طبیعی جلوه داد. بد نیست به این نکته اشاره کنم که پس از ناپدید شدن امام موسی صدر، جنبش امل دچار چند دستگی شد و انسجام خود را از دست داد. به این معنی که از هویت تعریف شده برخوردار نبود که بگوئیم نماینده واقعی جامعه شیعیان است.

در آن شرایط گروهی از کادر رهبری جنبش امل جدا شدند و حرکت امل اسلامی را شکل دادند. بقیه علما و روحانیون لبنانی هم با جنبش امل ارتباط نداشتند. شاید بتوان گفت بصورت انفرادی و گروهی در صحنه سیاسی

سپاه با این هدف در لبنان حضور پیدا کرده بود که بتواند به مردم لبنان و شیعیان برای دفاع از هویت و موجودیت خودشان کمک کند. بنابراین حضور سپاه طبیعی جلوه می کرد.

در حقیقت بر اساس توافقی که بین مقام های جمهوری اسلامی ایران و سوریه انجام شد، نیروهای سپاه و ارتش به آنجا اعزام و استقرار یافتند. در آن مرحله امام موسی صدر ناپدید شده بود و جنبش امل نیز حضور فعال نداشت تا به طور مثال فضای مناسب را بوجود بیاورد و سپاه توسط يك مقام رسمی لبنان دعوت بشود. دولت لبنان هم با این موضوع تفاهم کامل نداشت. بقیه جریان های سیاسی لبنانی هم به نوعی اختیار مسئولیت دعوت از سپاه را نداشتند. بنابراین عزیمت به لبنان يك بحث بود و استقرار در آن کشور بحث دیگری بود. استقرار بصورت طبیعی انجام شد، یعنی با استقبال و همراهی مردم لبنان همراه بود.

نوع تعاملی هم که نیروهای اعزامی سپاه با مردم برقرار کردند، این اطمینان را به آنها داد که برعکس

سپاهیان ایرانی که به لبنان رفتند، نیروهای اشغالگر نبودند، بلکه میهمانانی بودند که به کمک مردم لبنان شتافته بودند. خود مردم لبنان برای رویارویی با اشغالگران به حضور و کمک سپاه نیاز داشتند. سپاه برای استقرار در لبنان و آغاز حرکت، از طرف مردم با هیچ مشکلی مواجه نبود. هیچ وقت ندیدیم که مردم لبنان نسبت به حضور سپاه و نیروهای ایرانی عکس العمل منفی داشته باشند. بلکه به شدت از آن استقبال کردند، و سپاهیان را به عنوان فرزندان خودشان پذیرفتند.

در آن شرایط، تحولات سیاسی و امنیتی لبنان، بسیار گسترده و تأثیرگذار و عمیق بود، و پیامدهای بلندمدت در پی داشت. علاوه بر اشغالگران اسرائیلی، نیروهای آمریکایی، فرانسوی، انگلیسی و ایتالیایی هم در لبنان حضور داشتند، نیروهای حزب کتائب (فالانز) هم فعال بودند. سوریه در ارتباط با اسرائیل و در ارتباط با حضور فلسطینی ها نقش تعیین کننده در لبنان داشت. همه این تحولات، لبنان را به منطقه ای پر آشوب، پرتنش و از زاویه دیگر به صورت فعال در آورده بود.